

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 7Csp/83/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8120205116
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dana Farkášová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2020:8120205116.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Danou Farkášovou v právnej veci žalobkyne: G. G., U.. XX.XX.XXXX, R., Q. XXX/XX, XXX XX F., právne zastúpenej JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: Poštová banka, a.s., so sídlom Dvořákovo nábrežie 4, 811 02 Bratislava, IČO: 31 340 890, právne zastúpenej Advokátskou kanceláriou RELEVANS s.r.o., so sídlom Dvořákovo nábrežie 8A, 811 02 Bratislava, IČO: 47 232 471, o primerané finančné zadostučinenie vo výške 981,01 Eur, takto

rozhodol:

- I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni sumu 100 Eur, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.
- II. V prevyšujúcej časti súd žalobný návrh žalobkyne z a m i e t a.
- III. Žalobkyňa m á vo vzťahu k žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % z prisúdenej sumy, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa žalobou doručenu súdu dňa 30. apríla 2020 žiadala, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť jej primerané finančné zadostučinenie vo výške 981,01 Eur na tom skutkovom základe, že v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod spisovou značkou 14Csp/204/2017 o vydanie bezdôvodného obohatenia a určenie neprijateľných zmluvných podmienok bola úspešná, keď súd rozsudkom sp. zn. 14Csp/204/2017 zo dňa 23. januára 2019 jej žalobe vyhovel. Ako spotrebiteľka si uplatňuje primerané finančné zadostučinenie za porušenie jej spotrebiteľských práv, ktoré bola nútená brániť v základnom konaní. Primerané finančné zadostučinenie má mať sankčnú a odradzujúcu funkciu, aby sa dodávateľ nedopúšťal recidívy. Zároveň má mať aj funkciu relutárnu.

2. Žalovaný sa k žalobe vyjadril v písomnom podaní zo dňa 27. apríla 2020, v ktorom žalobu žiadal zamietnuť. Uviedol, že všetky skutkové tvrdenia žalobcu sú neopodstatnené v celej miere a nepravdivé. Žalovaný skutkové tvrdenia protistrany v celom rozsahu popiera a uvádza vlastné tvrdenia o predmetných skutkových okolnostiach. Žalobcovi bolo zo strany žalovaného vyplatené bezdôvodné obohatenie vo výške 981,01 Eur titulom toho, že zmluva bola vyhlásená za neplatnú pre rozpor s dobrými mravmi, ako aj titulom toho, že zmluvu by bolo možné považovať za bezúročnú a bezpoplatkovú. Už samotné tieto inštitúty majú pritom aj sankčný rozmer a majú pôsobiť odstrašujúco, nakoľko ich uplatnením veriteľ stráca v podstate akúkoľvek odmenu za poskytnutie peňažných prostriedkov. Priznanie akéhokoľvek ďalšieho peňažného plnenia titulom primeraného finančného zadostučinenia bez toho, aby boli zo strany žalobcu preukázané závažné okolnosti predovšetkým nemajetkovej povahy, by preto neprimerane zvýhodňovalo spotrebiteľa a žalovaného v podstate postihovalo dvojnásobnou sankciou za rovnaké porušenie právneho predpisu, čo je situácia v právnom štáte neprípustná. Žalobu žalobkyne žiadal zamietnuť.

3. Žalobkyňa vo svojom písomnom podaní zo dňa 27.07.2020 uviedla, že spotrebiteľské právo predstavuje prierezové právne odvetvie, je založené na myšlienke ochrany spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany pred obratnosťou obchodníkov. Vychádza z toho, že spotrebiteľ z dôvodu svojej neskúsenosti, či neznalosti, nie je schopný konkurovať vyškoleným a skúseným profesionálom ovládajúcim techniky moderného obchodu.

4. Súd vykonal dokazovanie oboznámením listinných dôkazov, ktoré sú súčasťou súdneho spisu a zistil tento skutkový stav:

5. Rozsudkom Okresného súdu Prešov číslo konania 14Csp/204/2017 - 73 zo dňa 23. januára 2019, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 20. februára 2020, súd uložil žalovanému vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie v sume 681,01 Eur spolu s úrokom z omeškania, v prevyšujúcej časti o vydanie bezdôvodného obohatenia žalobu zamietol. Zároveň priznal žalovanému voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 61,38 %, určil zmluvnú podmienku uvedenú v obchodných podmienkach k Zmluve o úvere zo dňa 17.08.2009 v článku 4 za neprijateľnú a žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Rozsudok súdu 1. stupňa bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove číslo konania 23Co/38/2019 - 103 zo dňa 29. januára 2020.

6. Súd vec prejednal na pojednávaní dňa 23. januára 2020, kde právny zástupca žalobkyne žiadal žalobe v celom rozsahu vyhovieť. Právny zástupca žalovaného mal za to, že nie sú splnené podmienky pre priznanie primeraného finančného zadostučinenia, namietal aj jeho výšku.

7. Podľa § 1 Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, tento zákon upravuje práva spotrebiteľov a povinnosti výrobcov, predávajúcich, dovozcov a dodávateľov, pôsobnosť orgánov verejnej správy v oblasti ochrany spotrebiteľa, postavenie právnických osôb založených alebo zriadených na ochranu spotrebiteľa (ďalej len „združenie“) a označovanie výrobkov cenami.

8. Podľa § 2 písm. a) Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, na účely tohto zákona sa rozumie a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, zamestnania alebo povolania.

9. Podľa § 3 ods. 3 Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

10. Podľa § 3 ods. 5 Zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

11. Z citovaného ustanovenia § 3 ods. 5 Zákona číslo 250/2007 Z.z. je zrejmé, že splnenie hmotnoprávných podmienok uvedených v tomto ustanovení zákona je úspech pri ochrane práv spotrebiteľa v dôsledku porušenia práv a povinností ustanovených týmto zákonom. Ďalšou podmienkou je, že porušiteľ voči ktorému sa spotrebiteľ domáha zdržania sa protiprávneho konania a odstránenia protiprávneho stavu pri poškodzovaní záujmu spotrebiteľa a v konaní o svoju ochranu bol úspešný. Práve citované ustanovenie zákona o ochrane spotrebiteľa v poslednej vete § 3 ods. 5 zákona uvádza úpravu z ktorej vyplýva, že ak si spotrebiteľ úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej či už týmto zákonom alebo osobitným predpisom, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom alebo iným predpisom zodpovedá.

12. Súd je toho názoru, že žalobkyňa bola úspešná v pôvodnom konaní a z tohto dôvodu jej vznikol nárok na primerané finančné zadostučinenie. Cieľom finančného zadostučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Hypotéza tejto právnej normy vyžaduje splnenie predpokladov, ktorými sú úspešne uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom číslo 250/2007 Z.z. alebo osobitnými predpismi a spôsobilosť takéhoto porušenia práva alebo povinnosti privodiť spotrebiteľovi ujmu. Samotná povaha primeraného finančného zadostučinenia neumožňuje jeho priame vyčíslenie, preto súdu nemusia byť predložené dôkazy o

existencii ujmy, pretože stačí, ak tá ujma tu je. Bez právneho významu je, či ujma spotrebiteľovi reálne vznikla, pretože postačuje iba možnosť vzniku takejto ujmy (rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 3Co/20/2017 zo dňa 04.05.2017).

13. Inštitút primeraného zadosťučinenia môže na účely ochrany spotrebiteľa naplniť požiadavku účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany. Právna teória, ako aj aplikačná prax spájajú inštitút náhrady škody výlučne so znížením majetku a ušlým ziskom. Náhrada škody ako inštitút súkromného práva v podmienkach Slovenskej republiky ako konštantnej judikatúry sleduje výlučne reparačnú funkciu.

14. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že žalobný návrh žalobkyne je v celom rozsahu dôvodným. Žalobkyňa úspešným uplatnením nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia z titulu porušenia jej práv žalovaným v pôvodnom konaní vedenom na tunajšom súde pod spisovou značkou 14Csp 204/2017, splnila zákonný predpoklad pre uplatnenie nároku na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia, a to v znení zákonného ustanovenia § 3 ods. 5 Zákona číslo 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Zároveň bola úspešná v časti o určenie neprijateľných zmluvných podmienok.

15. Súd priznanú sumu vo výške 100 Eur žalobkyni titulom primeraného finančného zadosťučinenia považoval v celom rozsahu za dôvodnú. Súd uvádza, že cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde. Čo sa týka výšky primeraného finančného zadosťučinenia súd 1. stupňa priznanú sumu 100 Eur považuje za primeranú za stavu, že cieľom existencie inštitútu finančného zadosťučinenia je okrem iného mať reálny a efektívne odradzujúci účinok vo vzťahu k dodávateľovi od upustenia recidívy porušovania spotrebiteľských práv. Suma finančného zadosťučinenia priznaná súdom je plne opodstatnená. Priznaná suma primeraného finančného zadosťučinenia vo vzťahu k žalobcovi ako spotrebiteľovi nepredstavuje neopodstatnené a neprimerané obohacovanie sa, či duplicitné uplatňovanie nároku spotrebiteľa. Je potrebné poukázať aj na prvotné konanie 14Csp 204/2017, v ktorom sa žalobkyňa úspešne domáhala vydania bezdôvodného obohatenia a určenia neprijateľnej zmluvnej podmienky a v spore bola aj úspešná. Súd priznanú sumu považoval v celom rozsahu za dôvodnú a zaviazal žalovaného zaplatiť žalobkyni primerané finančné zadosťučinenie v takejto výške a v prevyšujúcej časti bol žalobný návrh žalobkyne ako nedôvodný zamietnutý.

16. Súd ešte považuje za potrebné uviesť, že konkrétnu žiadanú sumu primeraného finančného zadosťučinenia v žalobnom petite vo výške 981,01 Eur súd považoval za neprimeranú. Priznanú sumu finančného zadosťučinenia považuje súd za vyrovnanie ujmy spotrebiteľovi- žalobkyni, ktorá je akousi satisfakciou za stav, ktorý jej hrozil z dôvodu možnosti uplatnenia práva na plnenie, ktoré žalovanému nepatrilo. Zároveň priznaním primeraného finančného zadosťučinenia došlo aj k naplneniu odradzujúcej funkcie žalovaného od porušovania práv spotrebiteľov. V danom prípade žalobkyňa okrem jediného argumentu, že primerané finančné zadosťučinenie považuje vo výške bezdôvodného obohatenia, pred súdom neprodukovala žiadne iné tvrdenia ohľadne výšky zadosťučinenia, na súdom nariadené pojednávanie sa neustanovila.

17. O trovách konania súd rozhodol v súlade s § 255 ods. 2 C.s.p. Z dôvodovej správy k ustanoveniu § 255 C.s.p. vyplýva, že v tomto ustanovení sa premieta zásada úspechu v spore ako esenciálne kritérium priznania náhrady trov konania. Predkladateľ k ustanoveniu § 255 C.s.p. dodal, že podľa kritéria úspechu v konaní môže súd priznať náhradu trov konania v plnej výške aj v prípade, ak súd priznal nárok úspešnej strane, avšak nie v požadovanej výške. Ide o prípady, kedy výška nároku závisí od úvahy súdu. Príkladom je náhrada nemajetkovej ujmy, náhrada škody v peniazoch, ktorá nebola priznaná v požadovanej výške. Niet akýchkoľvek pochybností o tom, že v prejednávanej veci výška nároku žalobcu závisela od úvahy súdu. Úvaha súdu sa teda týkala skutkových okolností, ktoré sú podstatné pre rozhodnutie o výške priznaného plnenia nie čo do základu uplatneného nároku. Podľa názoru súdu, aj v súčasnosti § 255 ods. 2 C.s.p. v spojení s článkom 3 ods. 1 a 2 C.s.p. zakladá priznať náhradu trov konania v plnej výške aj v prípade, ak súd priznal nárok úspešnej strane, avšak nie v žiadanej výške. Súd z tohto dôvodu žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% z prisúdenej sumy. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník po právoplatnosti tohto rozsudku postupom podľa § 262 C.s.p.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov písomne v 2 vyhotoveniach.

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka. Ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nespĺní povinnosť uloženú týmto rozsudkom môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.